

TRANSPORTUDVALGET

FOLKETINGET

REJSERAPPORT

STUDIEREJSE TIL ØSTRIG OG SCHWEIZ

Tid: 29. oktober til 2. november 2012
Sted: Østrig (Wien) og Schweiz (Bern og Basel)
Deltagere: Benny Engelbrecht (S), formand, Martin Geertsen (V), Kristian Pihl Lorentzen (V), Karsten Nonbo (V), Kim Christiansen (DF), Jørn Dohrmann (DF) og Leif Mikkelsen (LA)
Ledsaget af: Mikkel Rimsø Sørensen og Sherie Falding, Udvalgssekretariatet, samt Mikkel Sune Smith og Lasse Winterberg, Transportministeriet

1. Formål

Formålet med besøget var at få indblik i organisering og finansiering af den østrigske jernbane og kollektiv transport i Wien samt indblik i driften af kollektiv transport i Bern og Basel.

Program for besøget er vedlagt. Baggrundsmateriale findes på sagen.

10. januar 2012

Ref. 12-000589

2. Væsentligste punkter fra besøget

Organisering og finansiering af jernbanetransport i Østrig

Østrig har valgt at åbne jernbaneområdet op for konkurrence og der er indgået aftale med en privat operatør, Westbahn, om at denne kan køre i fri konkurrence med det statslige selskab ÖBB på strækningen fra Wien til Salzburg. Westbahn startede sin drift i december 2011. Ifølge Westbahn har deres indtræden på markedet medført en ny tilgang i forhold til kundefokus, som også har gjort, at ÖBB har forbedret deres service. Dog har perioden også ifølge Westbahn været præget af en del juridiske udfordringer i forhold til at kunne etablere sig på strækningen. Samspillet mellem jernbanen og andre kollektive transportformer er i området i og omkring Wien koordineret af VOR (Verkersforbund Ost-Region), der som overordnet transportplanlægger i området sikrer integration mellem de forskellige transportformer. Desuden leverer man kundeinformation om transporttid, adgang til Park+Ride, bycykler m.v. i et system, der minder om rejseplanen.dk, men med flere features.

Organisering og finansiering af kollektiv transport i Bern og Basel

I Bern blev udvalget præsenteret for organiseringen af det lokale trafikselskab BernMobile, der udover busdrift står for driften af et større net af moderne sporvogne. Der er en høj andel af kollektiv transport i Bern, men cyklisme er noget, der sættes på, da andelen kun ligger på omkring 5 %. I forbindelse med besøget besøgte udvalget også en ny bydel i Bern (Westside) med et større indkøbscenter, hvortil busdriften er erstattet af sporvognsdrift som følge af en udvidelse af nettet. I Basel fik udvalget en rundtur i den nybyggede sporvognsremise hos det lokale trafikselskab BVB (Basel Verkersverbund), samt en præsentation af organiseringen af den kollektive transport i Basel. Denne er ligesom Bern præget af sporvognsdrift kombineret med busdrift, hvilket giver en stor andel af kollektiv transport. Også i Basel udvides

sporvognsnettet, og der er sikret integration med systemerne i Tyskland og Frankrig, så mobiliteten over landegrænserne tilgodeses.

Øvrige emner

Udvalget fik under besøget i Østrig desuden en introduktion til det østrigske system med motorvejsafgifter, MAUT, der bruges som indtægtskilde til yderligere infrastrukturforbedringer på vejområdet. På togrejsen mellem Østrig og Schweiz fik udvalget lejlighed til at rejse med togmodellen Stadler KISS, der er en mulig kandidat som nyt togmateriel i Danmark.

I Schweiz fik udvalget desuden et indblik i arbejdet med regularitet på jernbaneområdet, hvor Schweiz er førende i Europa, og de schweiziske jernbaner har i desuden indgået et samarbejde om regularitet med DSB. Desuden fik udvalget en beskrivelse af de schweiziske planer for udrulningen af det nye togkontrolsystem ERTMS samt mulighed for at se systemet i funktion i togets førerrum.

3. Opfølgning og sammenhæng med udvalgets tidligere arbejde

Som opfølgning på turen opfordrer udvalget til:

- at de østrigske erfaringer vedrørende fri konkurrence på jernbaneområdet indgår i forbindelse med drøftelser omkring en eventuel liberalisering af den danske jernbane.
- at den østrigske organisering af samspillet mellem de forskellige kollektive transportformer i Wien kan perspektivere den valgte organisering i København.
- at erfaringerne fra den østrigske maut-ordning inddrages, når en dansk kørselsafgift for tunge køretøjer skal indføres.
- at organiseringen af den kollektive transport i Bern og Basel benyttes som inspirationskilde i det politiske arbejde med forbedringen af den kollektive transport i de større danske byer, herunder især brugen af sporvogn/letbane.